

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима и акцијама који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); волонтира у музејима, галеријама и библиотекама, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе, учествује у раду научних часописа које издаје Филозофски факултет (упознавање са процесом уређивања часописа, пружања помоћи у једноставним активностима везаним за лектуру, прелом и слично); учествује у радионицама о феномену плагијата и интелектуалне крађе на којима се студенти упознају са интелектуалним правима и слободама те антиплагијат софтвером.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и о употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су упознати са савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и умеју своје теоријско знање да примене у виду израде самосталних педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Еклектицизам у савременој настави страних језика. Употреба савремених технологија у настави страних језика. Мултилингвизам и плурилингвизам. Интеркултуралност. Франкофона култура и цивилизација у настави француског као страног језика. Акциони приступ и <i>Заједнички европски референтни оквир за живе језике: учење, настава, оцењивање</i> (ЗЕРОЈ). Основни појмови у ЗЕРОЈ-у: појам „задатка” (фр. <i>tâche</i>) и ученика страног језика као активног учесника у друштвеном животу неке заједнице (фр. <i>acteur social</i>). Опште индивидуалне компетенције према ЗЕРОЈ-у: фр. <i>savoirs, savoir-faire, savoir-être, savoir-apprendre</i>. Језичка комуникативна компетенција према ЗЕРОЈ-у: језичка, социolingвистичка и прагматичка компонента. Референтни нивои ЗЕРОЈ-а и њихови дескриптори. Језичке активности (говорени и/или писани језик) и њихове стратегије: рецепција, продукција, интеракција, медијација. Типологија вежби и активности у настави страних језика. Евалуација знања страног језика и типологија тестова. Аутоевалуација и указивање на значај континуираног усавршавања у оквиру васпитно-образовне праксе.</p> <p><i>Практична настава: вежбе</i></p> <p>Систематизација и продубљивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала заснованог на савременим тенденцијама у настави страних језика. Критички осврт на њихову применљивост у институционалној настави. Анализа међујезика србофоних говорника који уче француски као страни језик и предлагање педагошких активности за различите узрасте и нивое знања циљне групе у складу са савременим тенденцијама у настави страних језика. Организовање и импровизација педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави француског као страног језика.</p>
<p>Литература</p> <p>Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i>. Paris: CLE International.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2001). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer (CECR)</i>. Strasbourg: Unité de Politiques Linguistiques. <https://rm.coe.int/16802fc3a8>.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2018). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs</i>. Strasbourg: Programme des Politiques Linguistiques, Division des Politiques éducatives, Service de l'Éducation. <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>.</p> <p>Courtillon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i>. Paris: Hachette FLE.</p> <p>Cuq, J.-P. (dir.). (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International.</p> <p>Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. Grenoble: PUG.</p> <p>Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i>. Paris: CLE International.</p>

Puren, C. (2006). De l'approche communicative à la perspective actionnelle. *Le français dans le monde*, 347, 37-40. Paris: FIPF-CLE International.

Robert, J.-P., Rosen, É., Reinhardt, C. (2011). *Faire classe en FLE. Une approche actionnelle et pragmatique*. Paris: Hachette FLE.

Weber, C. (2013). *Pour une didactique de l'oralité. Enseigner le français tel qu'il est parlé*. Paris: Didier.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе: методичке апликације српског језика као нематерњег и страног
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање с теоријским поставкама методике наставе страног језика. Усвајање основних методичких принципа и техника с обзиром на различите језичке активности. Стицање знања о употреби савремених наставних средстава. Усвајање принципа и метода испитивања – тестирања и оцењивања стечене језичке компетенције.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>На крају курса студент ће бити оспособљен за извођење наставног процеса, као и за припрему и вредновање наставног материјала и самих наставних активности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава:</p> <p>1. Теоријске поставке наставе страног језика. 2. Планирање наставних активности. 3. Усвајање језика у природној средини и изван ње. 4. Типови часова. 5. Језичке вештине. 6. Наставна средства. 7. Испитивање.</p> <p>Практична настава:</p> <p>Пасивна пракса – студенти посматрају реализацију часова са страним студентима, уочавају елементе часа, усвајање одређених језичких вештина, корекцију грешака (према понуђеном обрасцу процењују успешност појединих елемената теоријске основе).</p>
<p>Литература</p> <p>Scrivener, Jim. <i>Learning Teaching</i>. Oxford: Macmillan. 2005.</p> <p>Точанац-Миливојев, Душанка. <i>Методe у настави и учењу страног језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 1997.</p> <p>Šotra, Tatjana. <i>Kako progovoriti na stranom jeziku</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2006.</p> <p>Dimitrijević, Naum. <i>Testiranje u nastavi stranih jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 1999.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената с новим наставним методологијама и одговарајућом литературом; овладавање савременим начинама учења, интерактивне комуникације и самосталног истраживачког рада у настави књижевности; интертекстуалност, интермедијалност, интердисциплинарност и примена информационо комуникационих технологија као нове наставне методологије примењене на различитим моделима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студен ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • овладати савременим наставним моделима у настави књижевности, • умети да имплементира интертекстуалне, интермедијалне, интердисциплинарне елементе у наставни процес из књижевности и српског језика, • умети да користи ИКТ у образовном процесу.
<p>Садржај предмета</p> <p><u>Теоријска настава:</u> Књижевнонаучна и наставна методологија и друге корелације у интегрисаном наставном процесу; методички приступ књижевном делу са аспекта поетике и реторике – интердисциплинарни приступ; романескни и драмски дискурс говорног и писаног текста- мултимедијски приступ; интертекстуално тематско повезивање као методичка радња проблемске наставе; методичка полазишта у проучавању жанровског синкретизма у књижевном делу и хибридног жанра; цитатност као поступак у методичком систему учења путем откривања; стилогена средства у компјутерској припреми наставног процеса елементима учења на даљину; имплементација информационо комуникационих технологија у наставни и ваннаставни процес.</p> <p><u>Практична настава:</u> Израда и презентација различитих методичких модела и апликације представљених методичких аспеката на репрезентативним књижевним делима; истраживачки рад на задату тему .</p>
<p>Препоручена литература :</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у каледоскопу</i>. Нови Саад: Филозофски факултет.</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2012). <i>Паралеле и сусретања – Душан Ковачевић и Александар Попови</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Gone, Žak (1988). <i>Образовање и медиј</i>. Београд: Clio.</p> <p>Илић, Павле (1991). <i>Од слова до есеја</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p><i>Међуодноси уметничких светова</i> (2005). Приредио Слободан Лазаревић. Крагујевац: Филум.</p> <p>Міоџиновић, Мирјана (1981). <i>Модерна теорија драме</i>. Београ.: Nolit.</p> <p>Николић, Милија (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београ: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Rosandić, Dragutin (2005). <i>Методика књижевног одгоја</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Теžак, Стјепко (2002). <i>Методика наставе филма</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Додатна литература на сваком од истраживачких часова практичне наставе.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методичке иновације и развијање компетенција на часу матерњег језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање савремених метода у методици наставе, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса. Усавршавање наставног кадра за рад у основним и средњим школама и у образовању одраслих.
Исход предмета Студенти су припремљени за педагошко истраживање, планирање, развој, прихватање нових технологија.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i> Подручја и ситуације развоја компетенције. Подручја и методе развоја компетенције матерњег језика. Искуства и поуке мерења компетенције. Промена парадигме у књижевном васпитању и образовању. Реформе наставе књижевности (доживљајно усмерена настава књижевности, час књижевности као херменеутичка ситуација, медијаморфоза унутар школе итд.). Мултидисциплинарност у настави књижевности, међупредметна корелацији. Нови програми, виртуелни светови и дигитални језик. Развијање језичке и књижевне креативности. Појам способности разумевања текста, вредновање усменог и писменог изражавања. Процес читања. Развијање вештине читања. Развијање критичког размишљања помоћу читања и писања. Рад са надареном децом. Инклузивна настава. Уџбеници и степени медијаморфозе. Ваннаставне активности: педагогија музеја, библиотека, библиотерапија.</p> <p><i>Практична настава</i> Интерактивне и коперативне технике, пројект метода, портфолио, ИКТ у настави. Вежбе саморазвоја. Стратегије и методе читања. Мерења разумевања прочитаног и вештине писменог изражавања код нас и у иностранству. Разумевање текста – традиционалне и модерне вежбе. Традиционалне и коперативне вежбе за вежбање усменог и писменог изражавања. Тренинги и типови задатака. Састављање и вредновање савременог теста. Информациона писменост, библиотекарска знања, библиотека и саморазвој.</p>
<p>Литература</p> <p>Fenyő D. György szerk. 2010. <i>Hézagpótlás: A kortárs magyar irodalom tanítása</i>. Budapest: Aula.info.</p> <p>Kulcsár Szabó Ernő – Szirák Péter szerk. 2003. <i>Történelem, kultúra, medialitás</i>. Budapest: Balassi.</p> <p>Nagy Attila. 2011. <i>Az olvasás ösztantárgyi feladat</i>. Szombathely: Savaria University Press.</p> <p>Nagy Czirok Lászlóné–Kárász Péter. 2012. <i>Tudástérképek II</i>. Budapest: APC Stúdió.</p> <p>Petőfi S. János–Benkes Zsuzsa. 2002. <i>Multimediális szövegek megközelítései</i>. Pécs: Iskolakultúra.</p> <p>Pletl Rita szerk. 2014. <i>Anyanyelvoktatás. Irányok és törésvonalak</i>. Kolozsvár: Ábel Kiadó.</p> <p>Rohonyi Zoltán szerk. 2001. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i>. Budapest: Osiris.</p> <p>Samu Ágnes. 2004. <i>Kreatív írás</i>. Budapest: Holnap Kiadó.</p> <p>Sipos Lajos főszerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó.</p> <p>Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával? Módszergyűjtemény</i>. Budapest: Humán Műhely Bt.</p>

Студијски програм: МАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета:</p> <p>Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.</p>
<p>Исход предмета:</p> <p>Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.</p>
<p>Литература</p> <p>Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p>Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i>. București: Editura Didactică și Pedagogică.</p> <p>Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i>. București: Polirom.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методички системи
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са савременим методичким системима и израда и презентација различитих методичких модела за наставне садржаје из области српског језика и књижевности.
Исход предмета Стицање теоријске основе за функционалну примену савремених методичких система, поступака и модела у школском учењу српског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методички системи наставе матерњег језика и књижевности. Савремени методички системи који обезбеђују активну и интерактивну наставу. Индуктивно-дедуктивни методички систем. Интерпретативно-аналитички методички систем. Корелацијско-интеграцијски методички систем. Проблемска, истраживачка и стваралачка настава. Програмирана настава. Учење путем откривања. Комбиновање методичких система. <i>Практична настава</i> Студенти увежбавају примену методичких поступака и корака из различитих методичких система.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методички системи у настави српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕДИЈИ У НАСТАВИ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Развијање медијално-педагошке и медијало-дидактичке компетенције. Оспособљавање студената да самостално примењују и користе широк спектар медија у настави немачког језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент познаје предности примене различитих врста медија у настави страног језика, упознат је са методичко-дидактичким поступцима и приступима који се примењују у раду са њима и уме да самостално интегрише и примени различите врсте медија у наставном процесу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Одређивање предмета проучавање медијалне дидактике и дефинисање појмова медијална-педагошка и медијална-дидактичка компетенција. Неуробиолошке основе учења и њихове импликације за примену медија у настави страног језика. Теорије учења и дигитални медији (бихејвиоризам, когнитивизам, конструктивизам). Улога и значај медија у настави немачког језика. Подела и врсте медија: аудио медији (радио, музика), визуелни (фотографија, приче у сликама), аудиовизуелни (филм, серије, видео клипови, трејлери), нови медији (компјутер и интернет). Бављење сваком од поменуте врсте медија, при чему је акценат на упознавање са методичко–дидактичким поступцима који се могу применити у раду са њима у циљу успешне имплементације медија у наставни процес.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима и давање практичних примера на који начин се поменуте врсте медија могу интегрисати у наставни процес.</p>
<p>Литература</p> <p>Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i>. Tübingen: Narr.</p> <p>Brandi, M.-L. (1996). <i>Video im Deutschunterricht. Fernstudieneinheit 13</i>. München: Goethe Institut.</p> <p>Brünner, I. (2009). <i>Gehirngerechtes Lernen mit digitalen Medien. Ein Unterrichtskonzept für den integrativen DaF-Unterricht</i>. München: IUDICIUM.</p> <p>Frederking, V.; Krommer, A. & Maiwald, K. (2012). <i>Mediendidaktik Deutsch. Eine Einführung</i>. Berlin: Erich Schmidt Verlag.</p> <p>Rösler, D. & Würffel, N. (2014). <i>Lernmaterialien und Medien. DLL 5</i>. München: Klett-Langenscheidt.</p> <p>Stipančević, A. (2014). Die Vermittlung der interkulturellen Kompetenz im Unterricht Deutsch als Fremdsprache durch die Rezeption von Fernsehserien. In: T. Tinnefeld et. al. (Hrsg.): <i>Fremdsprachenunterricht im Spannungsfeld zwischen Sprachwissen und Sprachkönnen</i>. (S. 491-501). Saarbrücken: htw.</p> <p>Storch, G. (2009). <i>Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik</i>. Paderborn: Wilhelm Fink.</p> <p>Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). <i>Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik</i>. Stuttgart: Metzler.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о лингвокултурологији као новој лингвистичкој дисциплини која проучава различите врсте испољавања културе унутар језика. Упознавање студената са значајем и специфичностима лингвокултуролошких елемената руског језика и могућностима њихове имплементације у наставу руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Након овог курса студент влада теоријским знањима из лингвокултурологије и уме да увиди могућности и значај њихове имплементације како у уџбеничку литературу тако и у сам наставни процес.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Лингвокултурологија као аутономна лингвистичка дисциплина, њен развој и предмет проучавања. Садржај и обим наставе културе на разним нивоима наставе руског језика. Лингвокултуролошки минимум у настави руског језика. Нееквивалентна лексика и лексика фона. Фразеологија и паремиологија у настави руског језика. Соматски језик: невербална комуникација. Руска говорна етикеција.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Организација наставе лингвокултурологије (оперативна етапа). Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Одабир и презентација лингвокултуролошког материјала на часу.</p>
<p>Литература</p> <p>Верещагин Е. М., Костомаров В.Г. (1993) <i>Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного</i>. Методическое руководство. Москва: Русский язык</p> <p>Григорьева С. А., Григорьев Н. В., Крейдлин Г. Е. (2001) <i>Словарь языка русских жестов</i>. Москва – Вена: Языки русской культуры. Wiener Slawistischer Almanach. Sonderband 49</p> <p>Драгићевић Р. (2010) <i>Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу</i>. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије</p> <p>Зиновьева Е. И., Юрков Е.Е. (2009) <i>Лингвокултурология: теория и практика</i>. Санкт-Петербург: МИРС</p> <p>Кончаревић К. (2002) <i>Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај</i>. Београд: Завод за уџбенике</p> <p>Маслова В. А. (2001) <i>Лингвокултурология</i>. Москва: Библиотека Гумер</p> <p>Раичевић В. (2007) <i>Опита методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства</p> <p>Формановская Н. И. (2002) <i>Култура общения и речевой этикет</i>. Москва: Издательство „Икар“</p> <p>Varčot В. (2017) <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је способан за успешно извођење наставе, што ће показати практичним држањем наставног часа у словачкој гимназији у Бачком Петровцу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Пројектовање, моделовање методичких приступа, писање и реализација наставне припреме у васпитно-образовном процесу са циљем самосталног учешћа у настави. Функционална примена наставних принципа, метода и облика наставе, уз коришћење наставних средстава и материјала. Након завршетка хоспитовања и одржаног часа, студент сачињава сажет извештај о узорним часовима којима је присуствовао, као и анализу и евалуацију самостално реализованог часа. Припрема за испитни час се пише уз консултације са ментором. Држање испитног часа је јавно и пред комисијом коју чине предметни наставник у школи и предметни наставник са Одсека за словакистику.</p> <p>Литература</p> <p>LIPTÁKOVÁ, E. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, E., KLIMOVIČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: <i>Žiak a učebnica</i>. Bratislava: SPN, 1989</p> <p>Студенти ће користити и уџбенике словачког језика и читанке за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 3
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Упознавање студената с компонентама праћења и вредновања ученичког рада; упознавање студената с теоријским и практичним поставкама тестирања језичког знања, као и европским стандардима у области тестирања знања страних језика.
Исход предмета: Стицање основних теоријско-методолошких и стручних знања из области праћења језичких постигнућа ученика; упознавање с методама проверавања језичког знања ученика; конструисање и примена језичких тестова (стандардизованих и нестандардизованих) у наставној пракси; стицање увида у проблематику дефинисања конструкта који ће се мерити, вредновање аспеката комуникативне компетенције и проблематику израде ваљаних и поузданих језичких тестова; развијање истраживачке компетенције у области језичког тестирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљ и значај проверавања и оцењивања језичког знања ученика. Компоненте праћења језичког напредовања ученика. Методе проверавања језичког знања ученика. Технике објективног оцењивања. Циљеви тестирања знања страних језика. Врсте тестова страних језика. Особине теста. Технике тестирања знања страних језика и састављање теста. Тестирање језичких вештина. Проблеми вредновања језичке продукције. Тестирање језичких елемената. Фазе процеса тестирања. Тестирање усмерено на норме и критеријуме. Европски стандарди у области тестирања знања страних језика. Заједнички европски оквир за живе језике (ЗЕО). Европски језички портфолио (ЕЈП). Поступци одређивања стандарда постигнућа на тестовима унутар ЗЕО. Међународно признати стандардизовани језички тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Практична разрада изложене теоријске грађе.
Литература 1. Alderson, J. C., Clapham, C. & Wall, D. (2005). Language Test Construction and Evaluation. Cambridge: Cambridge University Press. 2. Bachman, L. F. (1990). Fundamental Considerations in Language Testing. Oxford: Oxford University Press. 3. Bachman, L. F., Palmer, A. S. (2004). Language Testing in Practice. Oxford: Oxford University Press. 4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2001). Cambridge: Council of Europe, Cambridge University Press. 5. Dimitrijević, N. (1986). Testiranje u nastavi stranih jezika. Sarajevo: Svjetlost. 6. Hughes, A. (2010). Testing for Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Little, D. and Perclová, R. (2001). The European Language Portfolio. Guide for Teachers and Teacher Trainers. Strasbourg: Council of Europe. 8. Purpura, J. E. (2005). Assessing Grammar. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Weir, C. (2005). Language Testing and Validation. An Evidence-Based Approach. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм/студијски програми: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава и тестирање лексике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Унапређење наставничких компетенција студената у области наставе лексике страног језика кроз упознавање са савременим наставним методама и техникама; као и упознавање са теоријским, методолошким и практичним аспектима тестирања лексике страног језика.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да на савремен и теоријски утемељен начин предају лексику страног језика на свим нивоима језичког знања као и да састављају и примењују валидне тестове за проверу лексичког знања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Ментални лексикон и његова структура; ментални лексикон страног језика. Рецептивно и продуктивно знање. Лексичко значење; дескриптивно и асоцијативно. Врсте лексичких јединица и спојева. Одабир и презентовање лексике. Технике презентовања лексике. Извори, помоћна средства, приручници и активности за учење лексике. Ретенција и понављање. Стратегије за учење лексике. Развијање аутономности код ученика. Тестирање лексике. Типови тестова и њихово састављање. Међународни тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Дискусија о теоријским појмовима и примени теоријских знања у наставној пракси; демонстрација наставних метода, активности и стратегија; разговор о прочитаној литератури.
Литература: Aitchison, J. (2003). <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i> . 3rd ed. Oxford: Blackwell. Brown, D. H. and Abeywickrama, P. (2010). <i>Language Assessment: Principles and Classroom Practices</i> . Harlow: Pearson Education. Carter, R. (1998). <i>Vocabulary: Applied Linguistic Perspectives</i> . London and New York: Routledge. Ellis, R. (2015). <i>Understanding Second Language Acquisition</i> . 2nd ed. Oxford: OUP. McCarthy, M. (1990). <i>Vocabulary</i> . Oxford: OUP. Nation, I. S. P. (2001). <i>Learning Vocabulary in Another Language</i> . Cambridge: CUP. Read, J. (2000). <i>Assessing Vocabulary</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, D. et al. (2011). <i>Focus on Vocabulary 1</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, D. and Schmitt, N. (2011). <i>Focus on Vocabulary 2</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, N. (2000). <i>Vocabulary in Language Teaching</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, N. and McCarthy, M. (eds.). (1997). <i>Vocabulary Description, Acquisition and Pedagogy</i> . Cambridge: CUP Schütze, U. (2016). <i>Language Learning and the Brain</i> . Cambridge: CUP. Thornbury, S. (2002). <i>How to Teach Vocabulary</i> . Harlow: Pearson Education.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Глотодидактички материјали у настави енглеског језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са широким спектром глотодидактичких материјала и њиховом применом у настави енглеског језика у раду са ученицима различитих узраста, од оних на раном узрасту до одраслих ученика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљавање студената за примену усвојених знања у наставном раду, проналажење и инвентивно коришћење постојећих материјала, као и самостално креирање нових, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе енглеског језика, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Дефиниције и класификација глотодидактичких материјала. Општи критеријуми за одабир материјала погодних за рад (лингвистички, културолошки, васпитни, итд.) и примереност узрасту и нивоу познавања језика. Глотодидактички материјали и мотивација. Неаутентични материјали у настави енглеског језика. Уџбеници и мултимедијални курсеви страног језика, њихова класификација и критичка анализа њиховог садржаја. Примена педагошких и општих, као и једнојезичних и двојезичних речника у учењу и настави на различитим нивоима знања језика. Књижевни и некњижевни текстови језички прилагођени нивоу знања ученика (<i>graded readers</i>). Аудио и визуелни материјали у настави. Аутентични материјали у настави енглеског језика. Некњижевни и књижевни текстови у изворном облику као наставни материјал. Начини прилагођавања музичких садржаја наставним потребама. Видео материјали и њихова примена у настави енглеског језика. Употреба предмета из свакодневног живота у наставне сврхе. Глотодидактички материјали и информационо-комуникациона технологија.</p> <p><i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Осмишљавање наставних јединица које се ослањају на употребу различитих материјала. Критичка анализа појединачних врста глотодидактичких материјала кроз призму општих критеријума за одабир материјала погодних за наставни рад. Самостално креирање наставних материјала.</p>
<p>Литература</p> <p>Britton, K. et al. (1993). <i>Learning from Textbooks: Theory and Practice</i>. New Jersey: Lawrence Erlbaum.</p> <p>Leaney, C. (2007). <i>Dictionary Activities</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Lewis, G. (2009). <i>Bringing Technology into the Classroom</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>McDonough, J. et al. (2013). <i>Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide</i>. Oxford: Wiley-Blackwell.</p> <p>Mishan, F. (2005). <i>Designing Authenticity into Language Learning Materials</i>. Bristol, Portland: Intellect.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2014). <i>Developing Materials for Language Teaching</i>. London: Bloomsbury Academic.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2008). <i>English Language Learning Materials: A Critical Review</i>. London: Continuum.</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава енглеског језика на предшколском и млађем школском узрасту
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање студената са савременим истраживањима и теоријама о учењу страног језика на предшколском и млађем школском узрасту и начинима примене стеченог теоријског знања у пракси.
Исход предмета Оспособљавање полазника за примену усвојених знања у наставном раду, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе страних језика на раном узрасту, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике ученика предшколског и млађег школског узраста. Карактеристике ефикасних наставника. Улога вештине презентовања и невербалне комуникације у настави на раном узрасту. Употреба дечије књижевности у настави и критеријуми за одабир дела погодних за рад. Употреба прича и песама за децу у настави језика. Принципи тематске наставе. Стварање и одржавање позитивне средине за учење. Разумевање узрока недисциплинованог понашања. Употреба емотивне интелигенције и позитивне комуникације при управљању разредом. Настава на раном узрасту и лични развој ученика. Рад са ученицима са посебним потребама. Алтернативне методе евалуације стеченог знања ученика примерене предшколском и млађем школском узрасту. <i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Анализа студија случаја. Драматизација књижевних дела намењених деци и њихова анализа на основу презентованих критеријума. Осмишљавање тематских наставних јединица. Разговор о задатим темама.
Литература Cameron, L. (2001). <i>Teaching Languages to Young Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. McKay, P. (2006). <i>Assessing Young Language Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Moon, J. (2000). <i>Children Learning English</i> . Oxford: Macmillan. Phillips, S. (1993). <i>Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press. Prošić-Santovac, D. (2015). "Making the Match: Traditional Nursery Rhymes and Teaching English to Modern Children." <i>Children's Literature in English Language Education</i> , 3(1), 25-48. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Faculty of Philosophy. Shin, J. K. & J. Crandall (2014). <i>Teaching Young Learners English: From Theory to Practice</i> . Boston: National Geographic Learning. Reilly, V., & Ward, S. (2003). <i>Very Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Техника и методологија филолошких и лингвистичких истраживања
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета (1) Развијање способности за реализовање филолошког и(ли) лингвистичког истраживања, (2) развијање способности за писано презентовање резултата филолошких и(ли) лингвистичких истраживања
Исход предмета (1) Познавање рецентне филолошке и лингвистичке методологије, (2) познавање техника филолошких и лингвистичких истраживања, (3) оспособљеност за филолошко и лингвистичко истраживање и писано презентовање резултата тог истраживања, (4) оспособљеност за коректуру, лектуру, редактуру и припрему научног текста за штампу (оспособљеност за израду мастерског рада)
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Општи принципи методологије наука; 2. Методологија лингвистичких и филолошких истраживања (Теоријска истраживања; Корпусна истраживања; Теренска истраживања; Експериментална истраживања; Методе филолошких и лингвистичких истраживања – дескриптивне, аспектне, трансформационе и дистрибутивне методе); 3. Техника лингвистичких и филолошких истраживања (Избор и дефинисање предмета истраживања; Прикупљање и коришћење литературе; Избор метода истраживања; Принципи формирања корпуса – примарни и секундарни извори; Технике провере података); 4. Писана презентација лингвистичких и филолошких истраживања (Жанрови научног дискурса; Структура научног текста – формулисање теме, организација апстракта, кључних речи, увода, поглавља, потпоглавља, параграфа, напомена, библиографских парентеза, закључка, индекса појмова и библиографије; Аргументација у научној дискусији – квантитативна и квалитативна анализа података, синтеза података; Коришћење извора – технике цитирања, парафразирања, сумирања, проблем плагјата, однос између преузетог материјала и ауторског коментара; Стил научног текста – објективност, прецизност, концизност, општост, логичност, систематичност, критичност, одсуство емоционалности); 5. Лекторско-коректорска и техничка обрада рукописа (Традиционалне технике лектуре и коректуре; Коректорски знаци; Електронска лектура и коректура; Припрема текста за штампу ["прелом текста"] – Word, Adobe Acrobat, QuarkXPress). <i>Практична настава:</i> Састављање научне библиографије и анализа семинарских радова из перспективе технике и методологије филолошких и лингвистичких истраживања.
Литература 1. Клеут, Марија. <i>Научно дело од истраживања до штампе: техника научноистраживачког рада</i> . Нови Сад: Академска књига, 2008. одабрана поглавља. 2. Пипер, Предраг. <i>Методологија лингвистичких истраживања: преглед и хрестоматија</i> . Београд: издање аутора, 2000. одабрана поглавља. 3. Реметић, Слободан, Софија Милорадовић, Јасна Влајић-Поповић и др. <i>Српска лингвистика данас: предавања одржана у Српској академији наука и уметности током 2016. године поводом обележавања 175 година од оснивања Друштва српске словесности</i> [Посебан отисак из часописа Јужнословенски филолог LXXIII/3–4]. Београд: САНУ – Институт за српски језик, 2017. одабрана поглавља. 4. Podesva, Robert, Devyani Sharma. <i>Research Methods in Linguistics</i> . New York: Cambridge University Press, 2013. (selected chapters).

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Студијски истраживачки рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
<p>Циљ предмета</p> <p>Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања, које укључује следеће фазе: утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и изнесе резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију студијског истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Мастер рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 13
Услов: Претходно положен Студијски истраживачки рад
<p>Циљ предмета</p> <p>Оспособљавање студената за спровођење истраживања уз коришћење научне и стручне литературе те доступних извора и података, затим за примену одговарајуће научне методологије, као и за писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће истраживачке фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, припрема и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање мастер рада у коме су презентовани истраживачки проблем те основни резултати и закључци истраживања; има способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Мастер рад представља самостални истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом у вези са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима.</p> <p>Након обављеног истраживања студент припрема мастер рад у писаној форми. Мастер рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, мастер рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима.</p> <p>У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака свога истраживања.</p> <p>Након предаје мастер рада студент приступа одбрани пред трочланом Комисијом, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. Одбрана мастер рада састоји се од експозеа током којег студент представља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију мастер рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Школска пракса – хоспитовање
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада мастер филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака у организацији и реализацији наставних активности. Оспособљавање студената за успешно извођење наставе језика и књижевности у основним и средњим школама (државним и приватним).
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада мастер филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима и оспособљени су за извођење наставе у педагошким установама. Студенти су припремљени за остваривање програмских циљева и васпитних, образовних и практичних задатака у настави језика и књижевности. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе мастер филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета Практични рад студената, или хоспитовање, организује се у основним и средњим школама уз стручни надзор руководиоца практичних вежби – наставника и ментора. Студенти посматрају наставни рад и упознају се са организацијом рада у школи, посебно са радом и обавезама стручног актива. Присуствују огледним часовима наставника, и ментора, после којих се организују анализе часова и њихова евалуација. За самостално извођење наставе студент се припрема на вежбама и пише детаљне елаборате наставних јединица, уз стручне консултације с наставником и ментором. Испитном часу приступа након успешно реализованих самосталних часова.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Енглески језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Усвајање другог језика: фактори, контексти, садржаји
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ овог предмета је да се студенти упознају са контекстима који утичу на усвајање другог језика, као и са факторима који у том процесу играју пресудну улогу и утичу на успех усвајања другог језика. Напослетку, циљ је да се студенти упознају са начинима на које се вокабулар, граматика и изговор усвајају у другом језику, као и са факторима који на те процесе утичу.
Исход предмета Студенти су савладали основне појмове из области усвајања другог језика, научили су место овог процеса у широј науци усвајања језика и умеју да разликују усвајање другог језика од усвајања матерњег и страног језика. Студенти су стекли знања о факторима који утичу на усвајање другог језика, нарочито о улози узраста. Студенти су научили на које се начине усваја вокабулар, граматика и изговор другог језика, као и која су теоријска и практична знања неопходна да би се правилно анализирао процес усвајања другог језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Усвајање језика и контексти у којима се језик усваја. Утицај контекста. Разлика између билингвизма и усвајања другог језика. Фактори који утичу на усвајање другог језика: узраст (рано усвајање другог језика, касно усвајање другог језика, хипотеза о критичном периоду), склоност ка учењу језика. Усвајање вокабулара. Усвајање граматике. Усвајање изговора. <i>Практична настава:</i> Критичко читање литературе и разговор о темама које се обрађују на предавањима. Учешће у дискусији и израда задатака током часа.
Литература Ellis, R. (2008). <i>The Study of Second Language Acquisition</i> . Oxford: Oxford University Press. Gass, S. (2013). <i>Second Language Acquisition. An Introductory Course</i> . New York: Routledge. Herschensohn, J. and Young-Scholten, M. eds. (2013). <i>The Cambridge Handbook of Second Language Acquisition</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Lightbown, P. and Spada, N. (2013). <i>How Languages are Learnt</i> . Oxford: Oxford University Press. Macaro, E. ed. (2010). <i>The Continuum Compendium to Second Language Acquisition</i> . London: Continuum. Ortega, L. (2009). <i>Understanding Second Language Acquisition</i> . New York: Routledge. VanPatten, B., and Williams, J. eds. (2015). <i>Theories in Second Language Acquisition</i> . New York: Routledge.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Мађарски језик и књижевност)
Назив предмета: Савремене тенденције мађарских мањинских књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање савремених тенденција и најновијих дела мађарских књижевности који егзистирају као књижевности мађарске мањине у Румунији, Словачкој, Украјини, Хрватској, Словенији и Војводини. Ове књижевности имају свест о специфичном идентитету, поседују сопствене институције, издаваштво, часописе и посебну вредносну хијерархију и карактеристичне мултикултуралне узајамне везе.
Исход предмета Истраживањем дела долазимо до сазнања о поетским и језичким специфичностима ових књижевности, о културном и регионалном идентитету, о сукобу традиционалних и модерних литерарних форми као и о тежњи интеграције у водеће токове савремене књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам мањински књижевности, однос регије и културног центра. Регионални идентитет, културни идентитет, традиционално и савремено схватање улоге књижевности. 2. Осврт на настанак и историју мањинских књижевности, историјски и културни аспекти. 3-4. Савремено сагледавање историје у мађарској књижевности у Румунији: Иштван Силађи, Жолт Ланг. 5-6. Песничка остварења ироније: Ференц Ковач Андраш, Денеш Орбан Јанош. 7. Форме ироније у романима Лајоша Грендела. 8. Песних авангарде: Арпад Тожер. 9. Традиција и интернет-култура у Украјини: Карољ Бала Д., Ева Берницики, Ласло Вари Фабијан 10. Мађарска књижевност у Хрватској некад и данас. 11. Сарадници часописа „Муратај“ у Словенији и ареално схватање књижевног окружења. 12-13. Савремене тенденције мађарске књижевности у Војводини. 14. Интеркултурални говор, специфичности сукоба традиција и савремених форми мањинских култура. <i>Практична настава</i> Компаративна анализа књижевних дела мађарског језичког подручја.
Литература Bányai János. 1996. <i>Kisebbségi magyaróra</i> . Újvidék: Forum. Bányai János. 2000. <i>Mit viszünk magunkkal?</i> . Újvidék: Forum. Bence Erika. 2009. <i>Másra mutató műfajolvasás</i> . Budapest: Napkút. Elek Tibor. 2007. <i>Árnyékban és fényben</i> . Pozsony: Kalligram. Görömbei András. 2000. <i>Nemzetiségi magyar irodalmak az ezredvégen</i> . Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. Kontra Ferenc. 2011. <i>Horvátország magyar irodalma</i> . Eszék: HunCro. Láng Gusztáv. 1998. <i>Kivándorló irodalom</i> . Kolozsvár: Kom-Press. Pécsi Györgyi. 2019. <i>Honvagy egy hazáért</i> . Budapest: Nap Kiadó. Toldi Éva. 2009. <i>A múltreprezentáció lehetőségei</i> . Újvidék: Forum.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул Српски као нематерњи и страни језик и књижевност); МАС Филозофија
Назив предмета: Филозофија културе
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Циљ курса Филозофија културе је да ре-актуализује филозофску оријентацију овог предмета. Разумевање особености подручја филозофије културе и проширивање знања о поуетичкој филозофији. Уочавање сличности и разлика између филозофије културе са другим поуетичким предметима, као и њихових подручја примене и утицаја.
Исход предмета: Студент је способан да самостално препозна, одреди и објасни специфичности подручја филозофије културе. Зна да наведе и прикаже најважније представнике филозофије културе од античког до савременог доба. Студент показује значајан ниво самосталности у приступу филозофији културе и њеним кључним представницима.
Садржај предмета Теоријска настава укључује упознавање са главним појмовима од пре-сократске филозофије до савремене филозофије, као и са фундаменталним проблемима филозофије културе. Практична настава: вежбе - анализа изворних текстова. Теме: Маркузе и култура савременог друштва. Хоркхајмер и Адорно о културној индустрији. Култура и цивилизација према Шпенглеру. Фигура интелектуалца и култура према Сартру. Дефиниција човека и култура према Касиреру. Фројдове тезе о култури. Култура и мода. Култура и спорт. Култура и игра.
Препоручена литература 1. Маркузе, Х. (1968). <i>Човјек једне димензије</i> . Сарајево: Веселин Маслеша. . 2. Хоркхајмер, М. - Адорно,Т. (1974). <i>Дијалектика просветитељства</i> . Сарајево: Веселин Маслеша. 3. Маркузе, Х. (1981). <i>Естетска димензија</i> . Загреб: Школска књига. 4. Шпенглер, О. (1989). <i>Пропаст Запада</i> . Београд: Књижевне новине. 5. Сартр, Ж. П. (1981). „Пледоаје за интелектуалце“, у: <i>Портрети</i> . Београд: Нолит. 6. Касирер, Е. (1978). <i>Оглед о човјеку: увод у филозофију људске културе</i> . Загреб: Напријед. 7. Фројд, С. (1988). <i>Нелагодност у култури</i> , Београд: Рад. 8. Рајковић, М. (2013). „Спорт између културе и цивилизације: становиште Освалда Шпенглера”. у: Теме, ТМ г. XXXVII, бр. 2. Ниш: Универзитет у Нишу.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Словачки језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Словачко-српска контрастивна проучавања језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема.
Циљ предмета Стицање и продубљивање знања из области контрастивне лингвистике. Продубљивање знања у области теоријских основа и појмовно-терминолошком апаратуrom контрастивне лингвистике.
Исход предмета Оспособљеност за примену теоријских и практичних знања у настави и научно-истраживачком раду у области контрастивних језичких истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Преглед контрастивних проучавања у словачком и српском језику. Контрастивна анализа и друге лингвистичке области. Методологија контрастивних проучавања. Технике контрастивне анализе. Контрастирање са синхроног аспекта. Проучавања у области фонетике. Контрастивна проучавања на лексичком плану. Област морфологије. Контрастивна проучавања у области стручне терминологије. Резултати контрастивне анализе, превођење. Настава другог језика. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе.
Литература BLANÁR, V.: Jazyky v kontaktoch. Veda: Bratislava, 2007. ĐORĐEVIĆ, R.: Uvod u kontrastiranje jezika. Beograd: Filološki fakultet, 2000. FILIPOVIĆ, R.: Teorija jezika u kontaktu. Zagreb, 1986. BUGARSKI, R.: Lingvistika u primeni. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1986. MAKIŠOVÁ, A.: Lexikálne interferenčné prvky vo vojvodinskej slovenčine. Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, XLI-1 2016, s. 201-213. Jezici i kulture u vremenu i prostoru Godišnjak Filozofskog fakulteta Susret kultura Primenjena lingvistika

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура, модул Компаративна књижевност
Назив предмета: Интердисциплинарно проучавање књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Студент треба да овлада интердисциплинарним приступом књижевном тексту, који подразумева његово сагледавање и тумачење у контексту других наука, дисциплина и уметности. Циљ је да се код студената развије свест о могућностима и битним теоријским текстовима унутар појединих дисциплина како би се изградио освешћен приступ односу књижевности и других области људског знања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент уме самостално да тумачи књижевно дело уз помоћ метода и приступа друштвених наука, у поређењу са другим медијима и уметностима; разуме и анализира процесе стварања, трансформације или подривања значења у књижевности и култури.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Основе интердисциплинарног приступа књижевности. Теме и проблеми интердисциплинарног проучавања књижевности. Књижевност и право: постколонијалне студије. Књижевност и економија: капитализам и успон модерног романа. Књижевност и друштво (социологија књижевности, имагологија). Књижевност и филозофија. Књижевност и медицина (роман о болести, болест као метафора). Књижевност и визуелна култура. Књижевност и политика. Књижевност и филм, тв или интернет серија, позоришна представа, стрип, мјузикл, компјутерска игра. Теорија адаптације: адаптација и интертекстуалност, наратолошки аспекти, репродукција и интерпретација, адаптација и реципијенти.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа одабраних књижевних и теоријских текстова, као и визуелних остварења.</p>
<p>Литература</p> <p>Атали, Ж. (2007) <i>Бука: оглед о политичкој економији музике</i>. Београд.</p> <p>Бурдије, П. (2003) <i>Правила уметности</i>, Н. Сад.</p> <p>Гвозден В. (2019) <i>Компаративна књижевност и култура: критички увод</i>, Нови Сад.</p> <p>Dolin, K. (2007). <i>A Critical Introduction to Law and literature</i>, Cambridge University Press.</p> <p>Hutcheon, L. (2006) <i>A Theory of Adaptation</i>. New York, London: Routledge.</p> <p><i>Интердисциплинарност теорије књижевности : зборник радова</i> (2001), Београд.</p> <p>Темат „Филм и литература“. <i>Поља</i>, 1988, бр. 358.</p> <p>Thiher, A. (1997). <i>Revels in Madness. Insanity in Literature and Medicine</i>. Ann Arbor.</p> <p>Leitch, T. (Ed) (2017). <i>The Oxford Handbook of Adaptation Studies</i>. Oxford University Press.</p>

Студијски програм/студијски програми МАС Језик, књижевност и култура; модул Српска књижевност и језик; Компаративна књижевност; Културологија
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Назив предмета: Упоредно проучавање јужнословенских књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са процесима развоја јужнословенских књижевности од 19. века до данас.
Исход предмета Познавање сличности и разлика у развоју јужнословенских књижевности и осопособљеност студената за самосталне компаративне анализе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Јужнословенски интеркултурни и књижевни контекст. Проблеми, задаци и циљеви проучавања јужнословенске књижевности. Посебности романтизма, реализма, модерне, авангардне, књижевности после Другог светског рата и постмодерне књижевности у јужнословенским оквирима. Одабрани примери за упоредну анализу (Ф. Прешерн-И. Мажуранић-П.П. Његош, М. Црњански-М.Крлежа, Б.Пекић-В.Зупан, Г. Трибусон-В. Урошевић, Д. Угрешић-Д. Албахари). <i>Практична настава:</i> У компаративном контексту се анализирају књижевна дела позната из предмета на којима се обрађују српска, хрватска, словеначка и македонска књижевност као и дела босанско-херцеговачке и бугарске књижевности. Борислав Пекић, <i>Године које су појели скакавци</i> , Витомил Зупан, <i>Левитан</i> , Алеко Константинов, <i>Баја Гањо</i> , избор из антологија македонске, бугарске, словеначке и босанско-херцеговачке књижевности.
Литература 1. Војана Стојановић-Pantović, <i>Rasponi modernizma</i> , Novi Sad: Akademska knjiga 2011, 2. Тихомир Брајовић, <i>Идентично различито</i> , Београд: Геопоетика 2007. 3. Zdenko Lešić, <i>Prispovjedači (Čorović, Kočić, Andrić, Samokovlija, Humo)</i> , Sarajevo: Veselin Masleša 1988. 4. Ивана Живанчевић-Секеруш, <i>Упоредници јужнословенских књижевности</i> , ИТП "Змај", Нови Сад, 2004, 273 стр. 5. Марија Митровић, <i>Преглед словеначке књижевности</i> , Нови Сад-Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића 1995. 6. Светлозар Игов, <i>Историја нове бугарске књижевности</i> , Београд: "Филип Вишњић" 2004. Милан Ђурчинов, <i>Нова македонска књижевност</i> , Београд: Нолит 1985. 7. <i>Антологије босанскохерцеговачке поезије, приповијетке и драме XX вијека</i> , Сарајево: Алеф 2000. 8. <i>Antologija savremene slovenačke književnosti, tekstove odabrali Alojzija Zupan Sosič, Irena Novak Popov, Mateja Pezdirc Bartol</i> , Beograd: Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine 2011. 9. Жељко Милановић, <i>Два писца и други</i> , Службени гласник, Београд, 2012.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модули Словачки језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Словачка постмодерна књижевност (на словачком)
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета: Упознати студенте са главним карактеристикама постмодерног књижевног стваралаштва а уједно анализирати најзначајнија постмодерна књижевна дела у словачкој књижевности.
Исход предмета: Студенти треба да усвојена сазнања умеју да примене у сагледавању постмодерних кретања у словачкој књижевности краја 20. века.
<p>Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1. Дефинисање и разграничење појмова модерна и постмодерна 2. Постмодерна у светској књижевности 2. Први знаци постмодерне у словачкој прози и поезији 3. Постмодерна проза Павла Виликовског 4. Постмодерно стваралаштво Душана Митане 5. Постмодерна хибридизација жанра у књизи Петра Даровца <i>Násmešné rozmlúvanie</i> 6. Романи Петра Пишћанка 7. Прозно стваралаштво Владимира Бале 8. Постмодерна у словачкој војвођанској књижевности 9. Знаци постмодерне у књижевном стваралаштву Вићазослава Хроњца 10. Постмодерна у словачкој поезији – текст генерација 11. Крај постмодерне или словачка књижевност на почетку 21. века.</p> <p><i>Практична настава:</i> Интерпретација најзначајнијих дела постмодерне словачке књижевности.</p>
<p>Литература: MARČOK, V. a kolektív: <i>Dejiny slovenskej literatúry III</i>. Bratislava 2004. SVETLÍK, A. : <i>Antológia slovenskej postmodernej poviedky</i>. Báčsky Petrovec 2009. MARČOK, V.: <i>V poschodovom labyrinte</i>. Bratislava 2010. ŠRANK, J. : <i>Individualizovaná literatúra</i>. Bratislava 2013. SOUČKOVÁ, M.: <i>P(r)ózy po roku 1989</i>. Bratislava 2009.</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Словачки језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Лингвокултурологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање знања из лингвокултурологије као интердисциплинарног правца у лингвистици који прати путеве преношења и чувања културне информације у језику.
Исход предмета: Оспособљеност за примену усвојених знања у наставном процесу или научноистраживачком раду.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> 1. Увод: антропоцентрична парадигма у лингвистици и лингвокултурологија као резултат те парадигме; интердисциплинарност лингвокултурологије. 1.1. Однос: језик – култура – човек – нација. 1.2. Кратак историјат развоја науке, предмет и задаци, статус у односу на друге сродне дисциплине, најважнији представници. 2. Основни појмови лингвокултурологије: типови културне информације садржани у језичком знаку (културна сема, културни концепти, културна конотација итд.); стереотип, архетип, еталон, митологема; концепт, језичка слика света и језичка личност. 3. Методологија лингвокултуролошких истраживања. 4. Семантички примитиви и кључне речи у теорији Ане Вјежбицке. 5. Профили и субјективна интерпретација света Жежија Бартмињског. 6. Фразеологија као предмет лингвокултуролошких истраживања.</p> <p><i>Практична настава:</i> Разматрање културних концепата на примерима из прецедентних текстова српског језика.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жежи Бартмињски, <i>Језик – Слика – Свет</i>, Београд: SlovoSlavia, 2011. 2. Људмила Поповић, <i>Језичка слика стварности. Когнитивни аспект контрастивне анализе</i>, Београд: Филолошки факултет, 2008. 3. Марија Стефановић, <i>Језичка слика породице у руском и српском језику</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. 4. Стана Ристић, <i>Граматицки и когнитивни аспекти лексичког значења</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 5. Рајна Драгићевић, <i>Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2010. 6. Никита Иљич Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 8. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 9. Branka Barčot, <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2017. 10. В. А. Маслова, <i>Лингвокултурология</i>. Москва: Издательский центр „Академия” 2007.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност; Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Српско-мађарска контрастивна језичка проучавања
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Проширивање знања о резултатима контрастивних истраживања српског и мађарског језика. Развијање способности за самосталан истраживачки рад.
Исход предмета: Студент уме да опише резултате контрастивних истраживања српског и мађарског језика. Способан је за самосталан истраживачки рад.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Контрастивна проучавања језика: основни појмови, циљеви, методе и технике. Контрастивна истраживања српског и мађарског језика – преглед литературе. Резултати контрастивне анализе српског и мађарског језика на фонетско-фонолошком, морфолошком, синтаксичко-семантичком и лексичком нивоу.</p> <p>Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе. Рад на језичком материјалу – формирање и анализа корпуса. Израда семинарског рада.</p>
<p>Литература</p> <p>Andrić, Edita. <i>Leksikologija i morfologija mađarskog jezika</i>. Novi Sad: Odsek za hungarologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, 2002.</p> <p>Andrić, Edita. <i>Struktura sintagmi i rečenica u savremenom mađarskom jeziku</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2008.</p> <p>Andrić, Edita. <i>U duhu jezičke i kulturne koegzistencije</i>. Novi Sad: Akademaska knjiga, 2009.</p> <p>Andrić, Edita. <i>Kontrastivna istraživanja srpsko(hrvatsko)g i mađarskog jezika</i>. Srpska akademija nauka i umetnosti. Srpski jezik u poređenju sa drugim jezicima, knj. 1. (2010): 9–40.</p> <p>Dezső, László. <i>Tipološka analiza hrvatskosrpske sintakse i њена usporedба sa sintakсом mađarskog jezika</i>. Будимпешта: Tankönyvkiadó, 1986.</p> <p>Klajn, Ivan. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2006.</p> <p>Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2009.</p> <p>Ђорђевић, Радмила. <i>Увод у контрастирање језика</i> (четврто допуњено издање). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2000.</p> <p><i>Контрастивне граматике српскохрватског и мађарског језика</i>, 1–6. Нови Сад.</p> <p>Одабрани радови из часописа и зборника: <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, Контрастивна језичка истраживања, Примењена лингвистика, Сусрет култура, Језици и културе у времену и простору</i>.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Деривација у српском и мађарском језику
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: познавање мађарског језика
<p>Циљ предмета</p> <p>Студент ће се оспособити да схвати разлику деривационог система мађарског и српског језика који и генеолошки и типолошки припадају двома групама, да уочи сличности и разлике које су присутни у деривацији оба језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти ће знати да препозна суфиксе за грађење речи познаваће функције појединих суфикса и биће способан да анализира деривационе тенденције у мађарском и српском језику, прати понашање суфикса и сложеница да изводи заључке на сонову анализа.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Сегменти речи у мађарском и српском језику. Место суфикса међу осталим наставцима. Подела суфикса на основу тога којим се врстама речи додају. Подела суфикса на основу тога шта се добија као резултат деривације. Начин прикључивања суфикса основама речи. Семантика суфикса за грађење глагола од глагола у мађарском и њихови еквиваленти у српском. Семантика суфикса за грађење глагола од именских речи и њихови еквиваленти у српском. Семантика суфикса за грађење именица од глагола. Суфикси за грађење именица од именских речи. Суфикси за грађење придева. Суфикси за грађење броја. Суфикси за грађење инфинитива и партиципа. Префиксална творба у српском језику и њихови еквиваленти у мађарском. Сложенице и њихова учесталост у мађарском и српском језику</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа деривационих гнезда у мађарском и српском језику</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрић Едита (2002). <i>Лексикологија и морфологија мађарског језика</i>. Одсек за хунгарологију Филозофског факултета у Новом Саду 2. Андрић Едита (2011). Деривациони облици речи <i>nyelv/језик</i> у мађарском и српском језику. <i>Зборник у част Гордане Вуковић</i>, Нови Сад: Филозофски факултет 339-350. 3. Andrić Edit (2016). <i>A láb/noga főnevekből alkotott magyar és szerb szavak kontrasztív elemzése. Tanulmányok</i>, 2016/1. szám, Újvidék: Hungarológia Tanszék, 49-70. 4. Andrić Edit (2017). <i>A szerb glava és a magyar fej főnevekből alkotott összetett szavak kontrasztív összevetése. Jezici i kulture u vremenu i prostoru</i> 6. Filozofski fakultet Novi Sad 81-97. 5. Andrić Edit (2018). Szóképzési lehetőségek a szerb és a magyar nyelvben, a <i>glava</i> és a <i>fej</i> főnevek példáján <i>Deveti međunarodni interdisciplinarni simpozijum Susret kultura – Zbornik radova</i>. Novi Sad 179-195 6. Клајн Иван (2002). <i>Творба речи у савременом српском језику 1</i> Београд: Завод за уџбенике 7. Клајн Иван (2003). <i>Творба речи у савременом српском језику. Други део – Суфиксација и конверзија</i>. Прилози граматици српског језика. Београд: Завод за уџбенике. 8. <i>Семантичко-деривациони речник, Свеска 1: Човек – делови тела</i> (2003). редакторке: Даринка Гортан Премк, Вера Васић, Љиљана Недељков, Лингвистичке свеске 3. Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Говорне компетенције у настави српског као нематерњег и страног
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање знања о специфичностима говорне компетенције на различитим нивоима владања српским језиком као нематерњим и страним; проширивање знања о интерферентним појавама у говору ученика којима српски није матерњи језик и развијање способности за њихово кориговање. Стицање знања о методама евалуације говорне компетенције ученика.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да: примењују и прилагођавају методе развијања вештине говорења у српском као нематерњем и страном језику у зависности од говорничког матерњег језика; да примене адекватне технике евалуације вештине говорења; да примене стечена знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Савремене теорије о развијању говорне компетенције. Језичка компетенција и говорна компетенција у матерњем и у нематерњем/страном језику. Приступ и стратегије за развијање говорне компетенције. Говорне активности. Кориговање грешака у говорној продукцији. Праћење развоја и евалуација говорне компетенције. Правилан избор уџбеничког материјала и методичких поступака.
Литература Gudurić, Snežana (2009). Artikulaciona baza i učenje jezika. U: <i>Višejezični svet Melanije Mikeš. Zbornik u čast</i> (ur. Vlahović, Plemenka, Ranko Bugarski i Vera Vasić). Novi Sad: Filozofski fakultet – Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije. 97–106. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2009/978-86-6065-027-8 Дурбаба, Оливера (2011). <i>Теорија и пракса учења и наставе страних језика</i> . Београд: Завод за уџбенике. Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika (2002). http://propisi.weebly.com/uploads/3/2/3/2/32327273/eu-okvir-za-ucenje-oth-srb-t07.pdf Крајишник, Весна (2016). Нека питања из методике наставе српског као страног језика. У: <i>Српски као страни језик у теорији и пракси III. Тематски зборник радова</i> . Београд: Филолошки факултет – Центар за српски као страни језик. 7–26. Крајишник, Весна, Душанка Звекић-Душановић (2017). <i>Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих. Приручник за наставнике</i> . Београд : Мисија ОЕБС-а у Србији https://www.osce.org/sr/mission-to-serbia/332541?download=true Крајишник, Весна, Никица Стрижак (2018). Српски као страни и српски као нематерњи језик – сличности и разлике. У: <i>Актуелни теоријско-методолошки проблеми проучавања и наставе словенских језика, књижевности и култура: зборник радова</i> (ур. Бајић, Љиљана, Јелена Гинић, Наташа Станковић Шошо]. 181–193. http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=eb_book&y=2018&issue=mks_knsjkk-2017&i=12 Маринковић, Небојша (2011). Однос граматичке и комуникативне компетенције у нивоима Б1 и Б2. У: <i>Српски као страни језик у теорији и пракси. Тематски зборник радова</i> . Београд: Филолошки факултет – Центар за српски као страни језик. 145–151. Маринковић, Небојша (2003). О могућности стицања комуникативне компетенције пре

граматичке компетенције. *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 31/1. Београд: МСЦ. 285-291.

Наставни планови и програми за српски као нематерњи језик <<http://zuov.gov.rs/nastavni-planovi-i-programi/#1557128435959-aaba5be0-1eed/>>

Програм наставе и учења за Српски као страни језик <www.mpi.gov.rs > *Prilog-Program-nastave-i-ucenja-1*>

Редли, Јелена (2009). Вежбе за стицање вештине говорења у уџбенику „Научимо срски – Let's Learn Serbian 1 (нивои А1 и А2)”. *Прилози проучавању језика* 40. Нови Сад: Филозофски факултет. 129–141.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Психологија даровитости
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студента са: концепцијама даровитости; поступцима идентификације даровитости; образовним интервенцијама за даровите ученике; феноменом подбацивања даровитих ученика.</p> <p>Оспособљавање студента: за адекватно разумевање феномена даровитости у свој његовој сложености; за примену ефикасних поступака за потпунију актуализацију потенцијала даровитих ученика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: успешно препознаје манифестације даровитости у различитим доменима; понуди смернице и упутства у раду са даровитима у сврху што потпунијег остваривања њихових потенцијала; самостално изради план интервенције у ситуацији суочености са феноменом подбацивања даровитих.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Концепције даровитости (историјски преглед различитих позиција сагледавања даровитости са акцентом на савременим концепцијама); - Проблеми идентификације даровитих (идентификација даровитих у свету и код нас, пожељни програм идентификације даровитих); - Образовање даровитих (хомогено груписање, делимично хомогено груписање, редовна одељења са обогаћеним програмима, школска акцелерација); - Подбацивање даровитих ученика (одређење подбацивања, етиолошки модели подбацивања, стратегије и интервенције за превазилажење подбацивања).
<p>Литература</p> <ul style="list-style-type: none"> - Алтарас, А. (2006). <i>Даровитост и подбацивање</i>. Панчево: Мали Немо. - Џорџ, Д. (2003). <i>Образовање даровитих: како идентифицирати и образовати даровите и талентиране ученике</i>. Загреб: Educa. - Heller, K.A., Mönks, F.J., Sternberg, R. J. & Subotnik, R.F. (Eds.) (2000). <i>International Handbook of Giftedness and Talent</i>. Oxford: Elsevier science.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Контактна и контрастивна лингвистика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Проширивање знања из теорије језика у контакту. Стицање теоријских, методолошких и практичних знања из контрастивне лингвистике. Развијање способности за примену знања из контактне и контрастивне лингвистике.
Исход предмета: Студент зна да опише и образложи језичке контакте. Способан је да интерпретира теоријска и методолошка знања из контрастивне лингвистике. Уме да примени знања из контактне и контрастивне лингвистике.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Предмет и поље контактне лингвистике. Историјат истраживања језичких контаката. Ставови према међујезичким утицајима. Резултати језичких контаката на фонетско-фонолошком, морфолошком, синтаксичком, семантичком и лексичком нивоу. Фактори који утичу на језичке контакте. Типови контактних ситуација. Процес адаптације. Појам и типови интерференције. Српски језик у контакту с другим језицима.</p> <p>Појам и типови билингвизма.</p> <p>Предмет и поље контрастивне лингвистике; контрастивна анализа, теорија превођења, анализа грешака. Развој контрастивних проучавања; теоријско-методолошка питања, основна терминологија; циљеви, методе и технике контрастивне анализе. Теоријски и примењени аспекти контрастивне лингвистике. Правци и резултати контрастивних истраживања српског с другим језицима.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Приказ и анализа литературе. Анализа резултата језичких контаката и контрастивних истраживања. Излагање резултата самосталног истраживања.</p>
<p>Литература</p> <p>Бугарски, Ранко (1997). <i>Језици</i>. Београд: Чигоја штампа.</p> <p>Ђорђевић, Радмила (2000). <i>Увод у контрастирање језика (четврто допуњено издање)</i>. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.</p> <p>Генц, Лајош (1981). <i>Рана двојезичност и когнитивни развој</i>. Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду; Завод за издавање уџбеника.</p> <p>Скутнаб-Кангас, Тове (1991). <i>Билингвизам</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Филиповић, Рудолф (1986). <i>Теорија језика у контакту, увод у лингвистику језичких додира</i>. Загреб: ЈАЗУ – Школска књига.</p> <p>Prčić, Tvrtko (2005). <i>Engleski u srpskom</i>. Novi Sad: Zmaj.</p> <p>James, Carl (1980). <i>Contrastive Analysis</i>, Longman, London & New York.</p> <p>Comrie, Bernard (1989). <i>Language Universals and Linguistic Typology</i>, Oxford.</p> <p>Krzyszowski, Tomasz (1990). <i>Contrasting Languages. The Scope of Contrastive Linguistics</i>. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.</p> <p>Donald Winford (2005, c2003). <i>An introduction to contact linguistics</i>. Malden: Blackwell Publishing.</p> <p>René Appel and Pieter Muysken (2005). <i>Language contact and bilingualism</i>. [Amsterdam]: Amsterdam University Press : Amsterdam academic archive.</p> <p>Sarah G. Thomason (2001). <i>Language contact: an introduction</i>. Washington, D.C.: Georgetown University Press.</p> <p>Часописи и зборници: Контрастивна језичка истраживања (Нови Сад). Живи језици (Београд). Примењена лингвистика (Нови Сад). Зборник за филологију и лингвистику (Нови Сад).</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у ономастику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Овладавање основним теоријско-методолошким поставкама ономастике и принципима ономастичке анализе.
Исход предмета Способност издвајања и анализе ономастичких јединица свих врста у свим функционалним стиливима; уочавање повезаности ономастике са другим дисциплинама (етимологијом, дијалектологијом, историјом, етнологијом, митологијом).
Садржај предмета Теоријска настава: Предмет, задаци и методе ономастике. Ономастика и суседне дисциплине. Историјат и развој ономастике у свету, словенским језицима и у србистици. Појам и дефиниција ономастичке јединице онима. Однос апелатива и онима. Граматичке категорије у ономастици. Антропономастика: значење и творбени модели личних имена домаћег (словенског) порекла; лична имена страног порекла; настанак, значење и творбени модели патронима. Топономастика: ојконими, ороними, хидроними и хороними; егзоними; семантичке и структуралне класификације прозирних топонима. Хрематоними: историјат и творбени модели. Практична настава (вежбе): Примена стечених теоријских знања у анализи онима. Приказ и анализа литературе из ономастике.
Литература Грковић, Милица. Речник личних имена код Срба. Београд: Вук Караџић, 1977. Лазаревић, Велибор. Српски именованослов, Београд: Book Marso, 2001. Марковић, Жељко. Топонимија општине Пландиште. Прилози проучавању језика XXVII (1996): 79–136. Никонов, В. А. Введение в топонимику. Москва: Наука, 1965. Суперанская, А. В. Общая теория имени собственного. Москва: Наука, 1973. Суперанская, А. В. и др. Теория и методика ономастических исследований. Москва: Наука, 1986. Шимундић, Мате. Рјечник особних имена. Загреб: Накладни завод Матице хрватске, 1988. Шимуновић, Петар. Наша презимена: поријекло, значење, распрострањеност. Загреб: Накладни завод Матице хрватске, 1985. Brendler, Andrea, Silvio Brendler. Namenarten und ihre Erforschung: Ein Lehrbuch für das Studium der Onomastik. Hamburg: Vaar-Verlag, 2004. Langendonck, Willy Van. Theory and Typology of Proper Names. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 2007.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Лексика српског књижевног језика 18. и 19. века
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са структуром лексикона предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика (18. и 19. век)
Исход предмета Студент је оспособљен за самостална истраживања из историјске лексикологије и лексикографије
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам историјске лексикологије и лексикографије; досадашња проучавања лексике предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика; структура лексикона књижевних језика код Срба у 18. и 19. веку: а) прасловенски лексички фонд; б) позајмљенице; в) славенизми и књишке речи; г) хибриди, д) калкови и семантичке позајмљенице; њ) творенице. Интеркултурални лексички трансфер; значај немачког и руског језика у формирању лексикона књижевног језика код Срба у 18. и 19. веку; формирање терминолошког апарата у прв ој половини 19. века; колокација; лексикографска обрада лексичке грађе предстандрдних идиома; проблем транскрипције. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика (18. и 19. век) и њихова лексикографска обрада.
Литература 1. Черных, П. Я. (2010). <i>Очерк русской исторической лексикологии</i> . Москва: Издательство Книжный дом Либроком. 2. <i>Lexicography. Critical concepts</i> (2003). I-III. [Ed. R.R.K. Hartmann]. London – New York: Routledge. 3. Campbell, Lyle (1998). <i>Historical Linguistics. An Introduction</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. 254–281. 4. Клајн, Иван (2002). <i>Творба речи у савременом српском језику</i> . I-II. Београд. 5. Драгићевић, Рајна (2007). <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике. 5. Толстой, Н.И. (1997). <i>Славянская лексикология и семасиология</i> . Москва: Языки русской культуры. 6. Стијовић, Светозар (1992). <i>Славенизми у Његошевим песничким делима</i> . Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 7. <i>Словарь русского языка XVIII века</i> (1984–). [Сорокин, Ю. С., Е. Э. Биржакова и Л. Л. Кутина]. I–XIV. Академия наук СССР. Институт русского языка. Ленинград: Наука. 8. Бјелаковић, Исидора (2017). <i>Терминологија код Срба у 18. и 19. веку (математичка географија и картографија)</i> . Нови Сад: Два пера. 9. Бјелаковић, И. и др. (2017). <i>Речник славеносрпског језика</i> . Огледна свеска. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура, модул Енглески језик и књижевност
Назив предмета: Лексикографија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Лексичка семантика и прагматика, Лексичка морфологија, Општи принципи превођења
<p>Циљ предмета</p> <p>да студенти овладају основним терминима и појмовима из области практичне и теоријске лексикографије, да упознају принципе савремене једнојезичне и двојезичне лексикографије, да овладају креативним коришћењем речника у областима предавања и учења енглеског језика, превођења и истраживања</p>
<p>Исход предмета</p> <p>теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Лексикографија и лексикологија; теоријска и примењена лексикографија. Историјски преглед британских, америчких и других речника. Типологија речника: општи и специјализовани; педагошки. Штампани и електронски речници. Једнојезична и двојезична лексикографија. Састављање речника; потребе корисника; макроструктура и микроструктура; обрада речи, идиома и афикса. Коришћење речника; пасивне и активне функције.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Излагање и анализа студентских пројеката, упоредно критичко сагледавање појединих лексикографских обележја у конкретним речницима.</p>
<p>Литература</p> <p>Atkins, V. T. S. & Rundell, M. (2008). <i>The Oxford Guide to Practical Lexicography</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Béjoint, H. (2010). <i>The Lexicography of English</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Benson, M., et al. (1986). <i>Lexicographic Description of English</i>. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.</p> <p>Biber, D., et al. (1998). <i>Corpus Linguistics. Investigating Language Structure and Use</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Fontenelle, T. (ed.). (2008). <i>Practical Lexicography. A Reader</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Hartmann, R. R. K. (2001). <i>Teaching and Researching Lexicography</i>. Harlow: Pearson Education.</p> <p>Lipka, L. (2002). <i>English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics and Word-Formation</i>. Tübingen: Narr.</p> <p>Прћић, Т. (2018). <i>Ка савременим српским речницима</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Прћић, Т. (2019). <i>Енглески у српском</i>. 3., електронско, издање. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Sterkenburg, P. van (ed.). (2003). <i>A Practical Guide to Lexicography</i>. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Српски језик и књижевност, Словачки језик и књижевност)
Назив предмета: Колокације у теорији и пракси
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Завршене основне студије студијских програма ЈКК: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, ЈКК: Српски језик и књижевност
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским аспектима проучавања колокација; постављање теоријских оквира за дефинисање, опис и класификацију колокација у српском језику; сагледавање значаја проучавања колокација за лексикографску и педагошку праксу.
Исход предмета: Студенти су усвојили теоријска полазишта при идентификовању лексичких синтагматских спојева различитог степена компактности, везаности и прозирности и умеју да их примене у настави српског као страног и нематерњег језика и да препознају њихово статус у дескриптивним и специјализованим речницима.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Приступи проучавању колокација – лексички и семантички. 2. Корпусна методологија у истраживању колокација. 3. Педагошки аспект. 3.1. <i>Лексички притуп</i> М. Луиса. 3.2. Импликације истраживања менталног лексикона на педагошку праксу. 4. Колокације и организација лексичког система: парадигматски и синтагматски лексички односи и колокације. 5. Појмовно-терминолошка одређења: критеријум постојаности и компактности лексичког споја. 6. Лексичке колокације и параметри за њихову идентификацију. 6.1. Семантичка оформљеност. 6.2. Заменљивост и арбитрарност. 6.3. Семантички (и синтаксички) аналитизам. 7. Граматичке колокације: основни модели граматичког удруживања у српском језику. 8. Лексикографска обрада колокација. 9. Колокације у настави. Практична настава (везбе): Идентификација колокација у тематски, жанровски и стилски различитим текстивима. Утврђивање основних принципа за конципирање микро и макроструктуре речника колокација. Диференцирање колокација у различитим језичким вештинама у настави српског као нематерњег и страног језика. .
Литература Дражић, Јасмина (2014). <i>Лексичке и граматичке колокације у српском језику</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Firth, J. (1957). <i>Papers in Linguistics 1934–1951</i> . Oxford: Oxford University Press. Gotštajn, Lj. (1986). <i>Sinonimija u kolokacijama (sa primerima engleskog jezika naučne argumentacije)</i> . Novi Sad: Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Hlebec, V. (1998). <i>Connect your words</i> . Beograd: Trebnik. Хлебџ, Б. (2002). Лексичко-семантичка анализа српских придева са значењем једне димензије. <i>Српски језик 7/1-2</i> . Београд: Филолошки факултет. 213–236. Хлебџ, Б. (2008). Колокацијска метода семантичке анализе на примеру именице <i>пажња</i> . <i>Семантичка проучавања српског језика</i> . Београд: САНУ. 65–79. Кузнецова, Э. (1982). <i>Лексикология русского языка</i> . Москва: Высшая школа. <i>Macmillan Collocations Dictionary</i> . Oxford: Oxford University Press, 2010; Nejgebauer, A. (1982). <i>Odlike kolokacija u engleskom jeziku. Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti</i> . Sveska 4, 339–347; <i>Oxford Collocation Dictionary for Students of English</i> . Oxford: Oxford University Press. 2002. Перваз, Д. (1994). Колокабилност синонима. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> . 22/2, 23–30. Радовановић, М. (2007). <i>Стари и нови списи. Огледи о језику и уму</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Ристић, С., Радић-Дугоњић М. (1999). <i>Реч. Смисао. Сазнање</i> . Београд: Филолошки факултет у Београду. <i>Сочетаемост слов и вопросы обучения русскому языку иностранцев</i> . Москва: „Русский язык“, 1984; Stubbs, M. (2002). <i>Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics</i> . Oxford: Blackwell. <i>Teaching Collocation. Further Developments in the Lexical Approach</i> (ed. Lewis M.) (2000). Hove, England: Language Teaching Publications. 126–153. <i>The BBI Dictionary of English Combinations</i> . (1997). Amsterdam. Philadelphia: John Benjamins.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Синтакса функционалних стилова
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Завршене основне студије студијских програма ЈКК: Српски језик и књижевност, ЈКК:: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање и усвајање теоријских знања из синтаксе и функционалне стилистике српског језика; постављање теоријских оквира за дефинисање, опис и класификацију функционалних стилова; сагледавање значаја проучавања синтаксичких одлика текстова из различитих функционалних стилова.
Исход предмета: Студенти су усвојили теоријска полазишта при идентификовању принципа за издвајање различитих функционалних стилова; оспособљени су да уоче и објасне карактеристике текстова који припадају различитим функционалним стиловима на синтаксичком нивоу. На крају курса умеју да примене усвојена знања у настави српског језика или научноистраживачком раду.
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава: 1. Функционална стилистика – појам; развој; правци и најзначајнији представници у функционално-стилистичком изучавању језика. 2. Функционални стил – одређење појма; различити приступи у типологији функционалних стилова. 2.1. Принципи за издвајање функционалних стилова: сфера (домен, делатност) употребе језика; однос међу саговорницима; медијум; структура текста, начин излагања. 3. Типологија функционалних стилова – књижевноуметнички; научни; публицистички; административни; разговорни стил. 3.1. Основна (лексичко-граматичка-прагматичка) обележја издвојених стилова. 3.2. Жанровска разноликост и раслојеност издвојених функционалних стилова; издвајање подстилова. 4. Дистинктивне особености појединих функционалних стилова на синтаксичком плану. 4.1. Номинализације и кондензације – значењски типови и структурни обрасци у светлу функционалних стилова. 4.2. Семантички анализам –декомпоновање језичких јединица; експлицитна категоризација. 4.3. Агенс – формализација и лексикализација; анонимизација. 4.4. Пасив: рефлексивни и партиципски / актив. 4.5. Употреба и значење глаголских облика. 4.5.1. Инфинитив : да + презент као обележја функционалног стила. 4.6. Елиптичне конструкције. 4.7. Исказивање модалности – модални глаголи: модални прилози; етички датив. 4.8. Спрега тип текста – тематско поље – лексичко значење.</p> <p>Практична настава: Провера усвојених теоријских знања. Рад на различитим типовима жанровски и хронолошки раслојених текстова.</p>
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ајџановић, Јелена. Кондензација адвербијалних значења у књижевном језику код Срба у XIX веку. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. 2. Антонић, Ивана. Синтакса и семантика датива. Јужнословенски филолог. 60, 2004, 67–97. 3. Balažić Bulc Tatjana i Vesna Požgaj Hadži. Metadiskursni elementi u znanstvenim člancima Ljiljane Subotić. Теме језикословне у србистици кроз дијахронију и синхронију, 2016, 591–609. 4. Zvekić-Dušanović, Dušanka. Modalnost. Motivaciona modalnost u srpskom i madarskom jeziku. Novi Sad: Filozofski fakultet – Odsek za srpski jezik i lingvistiku, 2011. 5. Klikovac, Duška. Jezik i moć. Beograd: Biblioteka XX vek, 2008. 6. Klikovac, Duška. Iz problematike funkcionalnih stilova u srpskom jeziku. Književnost i jezik. 49, 1–2, 2002, 9–25. 7. Radovanović, Milorad. Sociolingvistika. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2003. 8. Tošović, Branko. Funkcionalna stilistika kod nas i u svetu. Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku. XXX/1, 1987, 20–34. 9. Tošović, Branko. Funkcionalni stilovi. Sarajevo: Svjetlost, 1988.